

PWYLLGOR CRAFFU CYMUNEDAU

Dydd Mawrth, 30 Ionawr 2018

YN BRESENNOL: Y Cyngorydd S.L. Davies (Cadeirydd)

Y Cynghorwyr:

D.M. Cundy, C.A. Davies, W.R.A. Davies, J.A. Davies (In place of H.B. Shepardson), W.T. Evans (In place of H.L. Davies), J.K. Howell, B.W. Jones, H.I. Jones, S. Matthews, B.A.L. Roberts, G.B. Thomas and A.Vaughan Owen

Hefyd yn bresennol:

Y Cynghorwyr L.D. Evans, Aelod y Bwrdd Gweithredol dros Tai

Yr oedd y swyddogion canlynol yn gwasanaethu yn y cyfarfod:

C. Moore, Cyfarwyddwr Gwasanaethau Corfforaethol
R. Staines, Pennaeth Cartrefi a Chymunedau Mwy Diogel
I. Jones, Pennaeth Hamdden
J. Davies, Uwch-reolwr y Gwasanaethau Diwylliannol
K. Thomas, Swyddog Gwasanaethau Democraidd

Siambr, 3 Heol Spilman, Caerfyrddin - 10.00 am - 12.10 pm

1. YMDDIHEURIADAU AM ABSENOLDEB

Cafwyd ymddiheuriadau am absenoldeb gan y Cynghorwyr H. Davies a H. Shepardson.

2. DATGAN BUDDIANNAU PERSONOL

Y Cyngorydd	Rhif y Cofnod	Y Math o Fuddiant
S. Matthews	5 – Cyllideb y Cyfrif Refeniw Tai a Phennu Rhenti Tai ar gyfer 2018/19	Mae'n breswlydd yn Nhau Gwarchod y Cyngor

3. DATGAN CHWIPIAID PLAID SYDD WEDI EU GWAHARDD

Ni chafwyd dim datganiadau ynghylch chwip waharddedig.

4. CWESTIYNAU GAN Y CYHOEDD (NID OEDD DIM WEDI DOD I LAW)

Nid oedd cwestiynau gan y cyhoedd wedi dod i law.

5. CYFRIF CYLLIDEB REFENIW TAI A LEFELAU RHENTI TAI 2018/19 – REFENIW A CHYFALAF

Ystyriodd y Pwyllgor Gyllideb y Cyfrif Refeniw Tai a Lefelau'r Rhenti Tai ar gyfer 2018/19 a gyflwynir fel rhan o broses ymgynghori'r gyllideb. Roedd yn tynnu ynghyd y cynigion diweddaraf a gynhwyswyd yn y cyllidebau refeniw a chyfalaf ar gyfer Cyfrif Refeniw Tai 2018/19 a fydd yn cael eu cyflwyno i'r Bwrdd Gweithredol a'r Cyngor er mwyn iddynt benderfynu yn eu cylch.

Dyweddod Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Corfforaethol fod yr adroddiad wedi cael ei baratoi gan adlewyrchu'r cynigion diweddaraf a oedd yn rhan o Gynllun Busnes y Cyfrif Refeniw Tai, sef y prif gyfrwng cynllunio ariannol ar gyfer darparu Safon Tai Sir Gaerfyrddin a Mwy (STSG+) ar gyfer y dyfodol. Roedd y buddsoddiad arfaethedig a geir yn y cynllun busnes presennol wedi cyflawni STSG+ erbyn 2015 (i'r cartrefi hynny lle'r oedd tenantiaid wedi cytuno i gael y gwaith), wedi darparu buddsoddiad i gynnal STSG+ ac wedi parhau â'r buddsoddiad yn Ymrwymiad yr Awdurdod i Dai Fforddiadwy.

O ran pennu Rhenti Tai, atgoffodd Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Corfforaethol y Pwyllgor fod yr Awdurdod wedi mabwysiadu Polisi Cysoni Rhent Tai Cymdeithasol Llywodraeth Cymru o'r blaen, gyda golwg ar symud ymlaen i'r rhent targed pwynt canol. Ar gyfer 2018/19 roedd Llywodraeth Cymru wedi hysbysu awdurdodau lleol mai'r Mynegai Prisiau Defnyddiwr, sef 3%, fydd y cynnydd o ran rhent targed, ynghyd â 1.5%, gan greu cyfanswm o 4.5%. Ar gyfer y rheiny o dan y rhent targed byddai cynnydd o hyd at £2 yr wythnos yn cael ei weithredu hyd nes y bydd y rhent targed wedi'i gyrraedd, gan gyfateb i gynnydd o 5.49% i denantiaid y Cyngor. Fodd bynnag, er nad oedd y polisi hwnnw wedi newid, roedd Llywodraeth Cymru wedi cymryd y cam anarferol o ddweud wrth awdurdodau lleol y byddai'n syniad iddynt ddefnyddio opsiwn is ar gyfer 2018/19, oherwydd bod y Mynegai Prisiau Defnyddiwr o 3% yn gymharol uchel.

O gofio'r sylw hwn gan Lywodraeth Cymru, a chan gydnabod y pwysau ariannol ar aelwydydd am nad yw codiadau cyflog wedi bod yn cyfateb â'r twf mewn chwyddiant, cynigiwyd bod yr Awdurdod yn codi ei rent i'r graddau lleiaf posib ar gyfer 2018/19, gan ddefnyddio'r hyblygrwydd a amlinellwyd gan Lywodraeth Cymru a chan gydymffurfio â'i pholisi hi o ran band rhent targed. Pe bai'r Cyngor yn cymeradwyo'r cynnig hwnnw byddai'n golygu y byddai'r rhent yn cael ei bennu ar y lefel isaf posib, sef cynnydd o 3.5% i bob tenant yn ogystal â chynnydd gostyngedig o £1.62 i greu rhent cyfartalog o £85.27, gan arwain at gynnydd o 4.34% neu £3.55.

Os byddai'r Pwyllgor yn penderfynu cymeradwyo argymhellion yr adroddiad i'r Bwrdd Gweithredol a'r Cyngor, dywedodd Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Corfforaethol y dylai nodi, yn wahanol i flynyddoedd blaenorol pan gynyddwyd rhenti garejis/sylfeini garejis, nad yw strategaeth gyfredol y gyllideb yn cynnwys unrhyw gynigion i'w cynyddu yn 2018/19.

Codwyd y materion canlynol wrth ystyried yr adroddiad:-

- Gofynnwyd am eglurhad ynghylch a fyddai'r cynnydd cyfartalog arfaethedig o 3.5% ar gyfer pob tenant, a chynnydd uwch na hynny ar gyfer rhai, yn arwain at daliadau uwch ar gyfer y rheiny ar y tâl isaf.

Dyweddod Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Corfforaethol nad oedd cydberthynas rhwng y ddau ac nad oedd y cynnydd arfaethedig yn gysylltiedig â'r gallu i dalu.

- Mewn ymateb i gwestiwn ar bolisi'r cyngor ar ddarparu tai fforddiadwy a defnyddio Cytundebau Cynllunio Adran 106, atgoffodd Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Corfforaethol y Pwyllgor am y polisi ar gyfer darparu tai cymdeithasol ychwanegol yn Sir Gaerfyrddin drwy amrywiol ddulliau, gan gynnwys y cynigion ar gyfer sefydlu Cwmni Tai Lleol a fydd yn berchen i'r

cyngor, 'hyd braich'. Roedd y cynigion hynny hefyd yn cynnwys prynu cartrefi preifat i'w rhentu neu adeiladu eiddo newydd.

Cymeradwyodd y Pennaeth Cartrefi a Chymunedau Mwy Diogel sylwadau'r Cyfarwyddwr a dywedodd fod yr Awdurdod, hyd yn hyn, wedi prynu 70 o dai preifat a oedd ar gael i'w rhentu wedyn. Byddai sefydlu'r Cwmni Tai Lleol hefyd yn cynnig opsiynau eraill i'r Cyngor o ran darparu cartrefi fforddiadwy, boed hynny drwy dai rhent neu dai newydd. O ran defnyddio Cytundeb Adran 106, roedd hynny'n ymwneud â'r ddeddfwriaeth gynllunio sy'n ei gwneud yn ofynnol i ddatblygwr tai sicrhau bod canran benodol o'r tai a adeiladir ar safle yn rhai fforddiadwy neu ei fod, yn lle hynny, yn talu swm i'r awdurdod a allai gael ei ddefnyddio wedyn i brynu tai i'w rhentu.

PENDERFYNWYD YN UNFRYDOL gymeradwyo'r adroddiad a'r cynigion canlynol i'w cyflwyno i'r Bwrdd Gweithredol:-

- 5.1 cynyddu cyfartaledd y rhent tai yn unol â Pholisi Rhenti Tai Cymdeithasol Llywodraeth Cymru (targed pen isaf) h.y. :-**
- **Bydd eiddo 'rhenti targed' yn cynyddu gan 3.5% (Mynegai Prisiau Defnyddwyr + 0.5%)**
  - **Bydd eiddo lle mae'r rhent yn is na'r rhenti targed yn cynyddu gan 3.5% (Mynegai Prisiau Defnyddwyr + 0.5%) yn ogystal â'r cynnydd mwyaf posibl o £1.62**
  - **Bydd eiddo sy'n uwch na'r rhent targed yn cael eu rhewi hyd nes iddynt ddod yn unol â'r targed**

gan arwain felly at gynnydd cyfartalog yn y rhent o 4.34% neu £3.55, gan lunio Cynllun Busnes cynaliadwy sy'n cynnal STSG+ ac yn darparu adnoddau i'r Rhaglen Tai Fforddiadwy, fel y cefnogir gan Grŵp Llywio Safon Tai Sir Gaerfyrddin;

- 5.2 Gweithredu'r cynnydd mwyaf posibl o £1.62 ar gyfer rhenti sy'n is na'r rhenti targed, hyd nes y cyrhaeddir y rhenti targed;**
- 5.3 Rhoi'r Polisi ynghylch Taliadau am Wasanaethau ar waith er mwyn sicrhau bod y tenantiaid sy'n cael gwasanaethau penodol yn talu am y gwasanaethau hynny;**
- 5.4 Cynyddu'r taliadau am ddefnyddio gwaith trin carthffosiaeth y Cyngor, yn unol â'r cynnydd mewn rhenti;**

6. SAFON TAI SIR GAERFYRDDIN A MWY (STSG+) CYNLLUN BUSNES 2018-21

Cafodd y Pwyllgor Gynllun Busnes Safon Tai Sir Gaerfyrddin a Mwy (STSG+) 2018-21, a oedd â phwrpas triphlyg. Yn gyntaf, eglurai weledigaeth a manylion STSG+ dros y tair blynedd nesaf a'r hyn yr oedd y Safon yn ei olygu i'r tenantiaid. Yn ail, roedd yn cadarnhau'r proffil ariannol, ar sail y rhagdybiaethau presennol ar gyfer cyflawni STSG+ dros y tair blynedd nesaf ac yn drydydd, lluniai gynllun busnes ar gyfer y cais blynyddol i Lywodraeth Cymru am Lwfans Atgyweiriadau Mawr ar gyfer 2018/19, a oedd yn cyfateb i £6.1 miliwn.

Rhodddwyd sylw i'r cwestiynau/materion canlynol wrth drafod yr adroddiad:

- Gofynnwyd am eglurhad ynghylch faint o gymorth a roddid i denantiaid o dan y pwynt bwled canlynol, “Rhoi pwyslais ar ddarparu mwy o gyngor a chymorth i denantiaid i reoli eu cyllidebau misol. Byddwn yn darparu ystod eang o wasanaethau cymorth i helpu tenantiaid i ymdopi â'r newid diwylliannol a ddaw yn sgil Credyd Cynhwysol, a lliniaru'r effaith cymaint ag y gallwn”.

Atgoffwyd y Pwyllgor gan y Pennaeth Cartrefi a Chymunedau Mwy Diogel fod y Cyngor wedi tynnu sylw at y posibilrwydd y gallai rhai o'i denantiaid wynebu trafferthion ariannol dros y 18 mis nesaf o ganlyniad i gyflwyno'r Credyd Cynhwysol. O ganlyniad, cyflwynwyd mesurau i geisio lliniaru ei effaith ar denantiaid a oedd yn cynnwys, er enghraifft:

- gweithio gyda'r Asiantaeth Budd-daliadau a thîm Budd-daliadau'r Cyngor i dargedu'r tenantiaid hynny oedd yn fwyaf tebygol o gael trafferthion ariannol.
- Cyflwyno trafodaethau cyn tenantiaeth i sicrhau bod darpar denantiaid wedi'u paratoi ar gyfer cael tenantiaeth
- Mabwysiadu Cynllun Gweithredu Credyd Cynhwysol
- Buddsoddi mewn meddalwedd i nodi a thargedu'r tenantiaid y bernid eu bod yn fwy tebygol o fod mewn perygl ac i roi cymorth priodol iddynt.

Er bod y Cyngor wedi cydnabod a chyflwyno gwahanol fesurau i helpu tenantiaid yr effeithir arnynt gan Credyd Cynhwysol, dywedodd y Pennaeth Cartrefi a Chymunedau Mwy Diogel mai un maes a oedd y tu hwnt i reolaeth y Cyngor oedd agwedd posibl y sector preifat, gyda phosibilrwydd y byddai rhai landlordiaid yn gwrthod derbyn tenantiaid a oedd yn cael y Credyd Cynhwysol. Un ffordd bosibl o fynd i'r afael â hynny oedd y byddai'r Cyngor yn rheoli cartrefi sector preifat ar ran landlordiaid.

Cafodd y pryderon hyn eu hadlewyrchu yng Nghynllun Busnes y Cyngor.

- Tynnwyd sylw at ddatganiad yn yr adroddiad ynghylch sefydlu cwmni tai lleol a oedd yn cyfeirio at ddarparu cymysgedd o dai fforddiadwy newydd i'w prynu neu i'w rhentu. Gofynnwyd am eglurhad ynghylch y datganiad hwnnw a oedd yn mynd yn groes i bolisi presennol y Cyngor o beidio gwerthu tai cyngor.

Cadarnhaodd y Pennaeth Cartrefi a Chymunedau Mwy Diogel fod polisi'r Cyngor yn gwahardd gwerthu unrhyw un o blith y 9,000+ o dai ac eiddo a oedd yn berchen iddo ar hyn o bryd, ac nad oedd y polisi hwnnw wedi newid. Roedd y datganiad uchod yn cyfeirio at sefydlu'r cwmni tai lleol arfaethedig fel cyfrwng i hwyluso'r gwaith o adeiladu tai o safon yn Sir Gaerfyrddin, a hynny drwy amrywiaeth o ffyrdd/deiliadaethau er mwyn galluogi pobl leol i gael troed ar yr ysgol dai. Gallai, er enghraifft, gynnwys tai at ddibenion gwerthu, gosod, cyfranddaliadau, lesddaliadau, a rhentu i brynu.

Mewn ymateb i nifer o gwestiynau ynghylch y bwriad i sefydlu'r cwmni tai lleol, atgoffwyd y Pwyllgor gan y Pennaeth Cartrefi a Chymunedau Mwy Diogel am y ddadl gynhwysfawr a gafwyd yn ei gyfarfod ar 24 Tachwedd 2017 (cyfeiria cofnod 5 ati) lle codwyd ystod eang o faterion mewn perthynas â'r cwmni, gan gynnwys trefniadau llywodraethu, y gallu i fenthyg

a phenodi cyfarwyddwyr i'r cwmni. Ategodd y prif resymau dros sefydlu'r cwmni, sef er mwyn cynyddu'r cyflenwad o dai ychwanegol y mae angen mawr amdanynt a hynny gan greu cyfleoedd am swyddi, hyfforddiant a phrentisiaethau, cefnogi'r gadwyn gyflenwi a chyflwyno dyheadau'r Cyngor ym maes adfywio.

- Mewn ymateb i gwestiwn am y cynnig yn yr adroddiad i ddod â dros 160 o dai gwag yn ôl i ddefnydd, dywedodd y Pennaeth Cartrefi a Chymunedau Mwy Diogel fod y targed yn cael ei ystyried yn un y gellir ei gyflawni ac y byddai'n golygu bod yr adran yn cydweithio â pherchnogion preifat, fesul achos, i wneud gwelliannau i'w heiddo a thrwy hynny, peri iddynt gael eu defnyddio eto, ar werth neu ar rent.
- Gofynnwyd pam bod darpariaeth y cynllun busnes ar gyfer drwgddyledion wedi cynyddu o £494k yn 2018/19 i £784k yn 2020/2.

Atgoffwyd y Pwyllgor gan y Pennaeth Cartrefi a Chymunedau Mwy Diogel am y ddadl gynharach am y posibilrwydd y gallai rhai tenantiaid wynebu trafferthion ariannol o ganlyniad i gyflwyno'r Credyd Cynhwysol. O ystyried y potensial hwnnw, ystyrid y byddai'n synhwyrol darparu'n briodol yn y Cynllun Busnes ar gyfer cynnydd o ran drwgddyledion.

O ystyried y potensial ar gyfer mwy o ddyledion o ganlyniad i gyflwyno'r Credyd Cynhwysol, dywedodd Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Corfforaethol fod y Cyngor wedi cynyddu ei ddarpariaeth ar gyfer dyledion yn y Cynllun Busnes, yn unol ag arfer da cyfrifo. Hyd yn hyn, roedd y Cyngor wedi llwyddo i gadw lefelau'r dyledion oddi mewn i ffiniau ei ddarpariaeth a hynny drwy weithio â thenantiaid i reoli eu materion ariannol. Ar hyn o bryd roedd lefel y drwgddyledion oddeutu £300k, nad yw'n swm pitw yn ei hun ond mae'n fach o gymharu â'r incwm rhent blynyddol o £39 miliwn.

- Mewn ymateb i gwestiwn am oblygiadau'r adroddiad o ran cyflawni STSG+ a'i botensial i beri her a risg ariannol sylweddol i'r Cyngor Sir, dywedodd Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Corfforaethol y gallai'r cynllun busnes fod yn agored i nifer o droeon a newidiadau o gofio ei fod yn cwmpasu cyfnod o 30 mlynedd. Er enghraifft, cynnydd yn y gyfradd llog neu benderfyniad gan Lywodraeth Cymru i orffen talu'r Lwfans Atgyweiriadau Mawr sy'n werth £6.1 miliwn y flwyddyn. Hyd yn hyn benthycwyd tua £230 miliwn i gyflawni'r STSG. Roedd £120 miliwn ohono wedi'i ariannu drwy'r rhaglen Benthycia Darbodus ac roedd rheoli'r ddyled honno yn ffactor pwysig i'r Cyngor.

Dywedodd y Pennaeth Cartrefi a Chymunedau Mwy Diogel ei bod yn annhebygol y byddai un digwyddiad yn gallu cael effaith sylweddol ar hyfywedd y cynllun, yn hytrach ystyrid y byddai unrhyw effaith yn fwy tebygol o gronni yn sgil amryw o wahanol ffactorau, er enghraifft, diddymu'r Lwfans Atgyweiriadau Mawr, cynyddu'r cyfraddau llog, drwgddyledion uwch a rhenti'n gostwng.

- Cyfeiriwyd at y buddsoddiad o £30 miliwn a wneir yn STSG+ dros y tair blynedd nesaf a gofynnwyd am eglurhad ynghylch a fyddid yn ymgynghori ag aelodau lleol ynghylch unrhyw fuddsoddiadau yn eu wardiau.

Atgoffwyd y Pwyllgor gan y Pennaeth Cartrefi a Chymunedau Mwy Diogel yr ymgynghorwyd ag aelodau lleol ynghylch y gwaith yn eu wardiau, fel rhan o fuddsoddiad sylweddol cychwynnol y Safon. Gan fod y buddsoddiad mawr hwnnw bellach wedi dod i ben a'r pwyslais wedi symud i gynnal a

chadw'r stoc dai yn y dyfodol, roedd yn amserol ystyried sut y gallai aelodau lleol gael gwybod am unrhyw waith a wneir yn eu wardiau neu gael eu cynnwys ynddo. Sicrhawyd y pwyllgor y byddid yn ystyried cynnwys aelodau lleol yn y trefniadau cynnal a chadw yn y dyfodol yn eu wardiau.

- Cyfeiriwyd at gyfeiriad yn yr adroddiad at agwedd y Cyngor at Reoli Tân, a oedd yn holi a osodwyd chwistrellwyr rhag tân a ffenestri 'plygu a throï' – fel bod modd gadael mewn argyfwng – yn nhai/canolfannau preswyl y Cyngor.

Cadarnhaodd y Pennaeth Cartrefi a Chymunedau Mwy Diogel nad oedd chwistrellwyr wedi'u gosod yn nhai preswyl y Cyngor am eu bod yn cael eu staffio bedair awr ar hugain y dydd ond eu bod wedi'u gosod yn eiddo'r Cyngor a godwyd ar ôl 2001. Fodd bynnag, o ganlyniad i danau diweddar yn lleol a chenedlaethol roedd yr adran wedi ailedrych ar ei gynllun Rheoli Tân i sicrhau bod y prosesau i gyd ar waith. Gallai adroddiad ar ddiogelwch tân yn gyffredinol, a fyddai'n ymdrin â phryderon yr aelodau am chwistrellwyr a ffenestri 'plygu a throï', gael ei gyflwyno gerbron un o gyfarfodydd y Pwyllgor yn y dyfodol.

- Mewn ymateb i gwestiwn am brisio tai fforddiadwy, dywedodd y Pennaeth Cartrefi a Chymunedau Mwy Diogel fod hynny'n ymwneud yn benodol â'r gallu i dalu a'i fod, fel rheol, yn cael ei weithredu i gyfateb i 3.5 gwaith incwm yr aelwyd. O ran fforddiadwyedd eiddo rhent, roedd hwnnw'n gysylltiedig â'r Lwfans Tai Lleol.
- Gofynnwyd am eglurhad ynghylch a oedd cyfeiriad yr adroddiad at gynnal ymweliadau trylwyr â chartrefi tenantiaid yn gysylltiedig â chreu cymunedau da.

Cadarnhaodd y Pennaeth Cartrefi a Chymunedau Mwy Diogel fod y cynnig yn ymwneud ag ymgysylltu â thenantiaid ac aelodau lleol i gael eu barn am yr hyn yr hoffent weld yn cael ei ddarparu yn eu cymunedau, a darparu peth cyllid ar gyfer gwaith amgylcheddol gyda'r nod o hybu gwytnwch cymunedol. Po fwyaf y bydd y cydbwysedd hwnnw'n cael ei gyflawni drwy dai, po leiaf y ddibyniaeth ar y ddarpariaeth iechyd a gofal cymdeithasol. Disgwylir y bydd yr ymweliadau'n dechrau o fewn y tri i chwe mis nesaf.

- Atgoffwyd y Pwyllgor gan y Pennaeth Cartrefi a Chymunedau Mwy Diogel, mewn ymateb i gwestiwn am y cartrefi hynny na chafodd eu gwella – ar gais y tenantiaid – o dan STSG, mai polisi presennol y Cyngor oedd parchu dymuniadau'r tenantiaid a pheidio gwneud gwelliannau i'w heiddo os mai dyma'u dymuniad. Roedd oddeutu 6% o stoc dai'r Cyngor yn y categori hwnnw, a gall fod yn amserol i'r Cyngor ailystyried ei bolisi yn hyn o beth.

PENDERFYNWYD YN UNFRYDOL:-

6.1 ARGYMELL I'R BWRDD GWEITHREDOL:

- **Bod gweledigaeth STSG+, ynghyd â'r rhaglen gyflawni ariannol ar gyfer y tair blynedd nesaf, yn cael eu cadarnhau**
- **Bod y bwriad i gyflwyno'r cynllun i Lywodraeth Cymru yn cael ei gadarnhau**

6.2 Bod adroddiad ar ddiogelwch tân yn gyffredinol, a fyddai'n ymdrin â phryderon yr aelodau am chwistrellwyr a ffenestri 'plygu a throï', yn cael ei gyflwyno gerbron un o gyfarfodydd y Pwyllgor yn y dyfodol

6.3 Bod adroddiad ar bolisi'r Cyngor o adael tenantiaid i wrthod gwelliannau i'w heiddo yn cael ei gyflwyno gerbron un o gyfarfodydd y Pwyllgor yn y dyfodol

7. SAFONAU LLYFRGELLOEDD CYHOEDDUS CYMRU 2017

Cafodd y Pwyllgor adroddiad ynghylch Aseiad Blynyddol 2016/17 Gwasanaeth Llyfrgelloedd Sir Gaerfyrddin. Nodwyd bod Deddf Llyfrgelloedd Cyhoeddus ac Amgueddfeydd 1964 yn gosod dyletswydd statudol ar yr holl Awdurdodau Llyfrgelloedd Cyhoeddus i 'ddarparu gwasanaeth llyfrgell cynhwysfawr ac effeithiol' ac ar Weinidogion Cymru i 'oruchwylio a hyrwyddo'r gwaith o wella' gwasanaethau llyfrgelloedd cyhoeddus Cymru. Yn unol â'r gofyniad hwnnw, roedd Llywodraeth Cymru wedi cwblhau ei aseiad o ffurflen flynyddol Llyfrgelloedd Cyhoeddus Sir Gaerfyrddin ar gyfer 2016/2017, a bodlonodd Sir Gaerfyrddin bob un o'r 18 hawliad craidd yn llawn. Ar ben hynny, o blith y saith dangosydd ansawdd oedd â thargedau, roedd Sir Gaerfyrddin wedi cyflawni chwech yn llawn a'r llall wedi'i fodloni'n rhannol. Roedd hwnnw'n ymwneud â lefelau staffio ar 31 Mawrth 2017 pan oedd gan y gwasanaeth bum swydd wag, ond eir i'r afael â'r rheiny.

Codwyd y materion canlynol wrth ystyried yr adroddiad:-

- Mewn ymateb i ddatganiad a wnaed ynghylch rhai anawsterau gyda chyflwyno fflyd gerbydau newydd y llyfrgell deithiol, dywedodd Uwch-reolwr y Gwasanaethau Diwylliannol fod y gwasanaeth wedi ymaddasu yn dilyn cyflwyno'r fflyd. Roedd adolygiad wrthi'n cael ei gynnal ar ei waith gyda golwg ar gyflwyno newidiadau priodol a allai gynnwys pa mor aml yr ymwelir â gwahanol gymunedau a lleoliad y cerbydau er mwyn cael y gwasanaeth band eang gorau.

PENDERFYNWYD YN UNFRYDOL dderbyn yr adroddiad.

8. LEFELAU SALWCH YMYSG STAFF

Yn dilyn cofnod 8 o'i gyfarfod ar 5 Hydref 2017, cafodd y Pwyllgor gofnodion cyfarfod y Pwyllgor Craffu - Polisi ac Adnoddau a gynhaliwyd ar 6 Rhagfyr, parthed y pryderon am y cynnydd a welwyd o ran lefelau salwch staff yr Awdurdod. Cofnododd y cofnodion hynny fod y Pwyllgor hwnnw, yn yr un cyfarfod, wedi ystyried adroddiad ar reoli salwch a oedd yn rhoi'r ffigurau ar gyfer absenoldeb salwch yn yr ail chwarter ynghyd â thablau meincnodi a safleoedd perfformiad, a dadansoddiad o'r prif resymau am absenoldeb.

Cadarnhaodd y Pennaeth Hamdden fod y rheolwyr yn cael eu herio'n rheolaidd ynghylch sut maent yn rheoli lefelau salwch a'r costau ychwanegol sy'n gysylltiedig â hynny. Roedd hyn yn cynnwys cydweithio'n agos ag is-adran Adnoddau Dynol y Cyngor.

PENDERFYNWYD YN UNFRYDOL dderbyn yr adroddiad.

9. EITEMAU AR GYFER Y DYFODOL

Cafodd y Pwyllgor restr o'r eitemau a fyddai'n cael eu hystyried yn ei gyfarfod nesaf ar 29 Mawrth 2018. Cyfeiriwyd at sylwadau cynharaf y Pennaeth Cartrefi a Chymunedau Mwy Diogel yng Nghofnod 6, ynghylch bod yr Awdurdod yn mabwysiadu Cynllun Gweithredu Credyd Cynhwysol, ac awgrymwyd bod copi ohono yn cael ei roi gerbron cyfarfod nesaf y Pwyllgor.

PENDERFYNWYD YN UNFRYDOL dderbyn y rhestr o eitemau ar gyfer cyfarfod y Pwyllgor ar 29 Mawrth 2018 yn amodol ar gynnwys y Cynllun Gweithredu Credyd Cynhwysol.

10. EGLURHAD AM BEIDIO Â CHYFLWYNO ADRODDIAD CRAFFU

Ystyriodd y Pwyllgor y rhesymau a roddwyd dros beidio â chyflwyno dau adroddiad.

PENDERFYNWYD YN UNFRYDOL dderbyn yr adroddiad nad oedd wedi'i gyflwyno.

11. 24AIN TACHWEDD 2017

PENDERFYNWYD YN UNFRYDOL lofnodi bod cofnodion cyfarfod y Pwyllgor a gynhaliwyd ar 24 Tachwedd 2017 yn gywir.

12. 14EG RHAGFYR 2017

Cyfeiriwyd at Gofnod 7 o'r cyfarfod uchod ynghylch Cynllun Busnes Adran y Prif Weithredwr 2018/19 – 2021 ac at ddatganiad y Cyfarwyddwr Adfywio a Pholisi ynghylch hyrwyddo'r Gymraeg ar safleoedd datblygu. Mynegwyd y farn y dylid ymhelaethu'r cofnod drwy gynnwys y paragraff ychwanegol hwn:

'Cydnabu'r Cyfarwyddwr y gallai Cyngor Sir Caerfyrddin wneud mwy i annog y sector preifat i fod yn ddwyieithog ac adlewyrchu iaith y sir a'i bod hi'n ymrwymo i sicrhau fod pob adran yn cydweithio'n agos â'i gilydd ac â sefydliadau allanol i hyrwyddo a chynyddu'r defnydd o'r Gymraeg yn y sector preifat yn Sir Gaerfyrddin'.

PENDERFYNWYD YN UNFRYDOL lofnodi bod cofnodion cyfarfod y Pwyllgor ar 14 Rhagfyr 2017 yn gywir, yn amodol ar y newid uchod.

CADEIRYDD

DYDDIAD